

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) vsprejema upravnništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 67.

V Ljubljani, v petek 23. marca 1894.

Letnik XXII.

Poljski glas.*)

(Izv. dopis.)

V Angliji imajo navado politični voditelji vzlasti pri banketih proglašati svoja načela; občinstvo ima take govore za jako važne, ker je v njih izraženo geslo kake stranke, in nekaka politična veroizpovedba. V Avstriji nimamo te navade, vendar slučajni govori političnih mož osvetljujejo položaj.

V Levovem je za časa zborovanja deželnega zbora priredil se banket na čast novih ministrov-domačinov v veličastni dvorani deželnega odbora. Tedaj je minister Madejski napil deželnemu maršalu in namestniku, kakor je bilo brati v „Czasu“ z dné 28. jan. Tako napitnico smatramo lahko kot politično izjavo in vsak izraz v njih ima za nas pomen in važnost.

Minister je tedaj govoril tako-le: „Če bi si imel postaviti vprašanje, kedo je ustvaril koalicijo, bi bil nato samo en odgovor: ustvaril jo je radikalizem. Ta se je vrnil naenkrat ali počasi v vse oddelke javnega življenja, v verski, narodni, politični in društveni in postal je v družbi mogočen kot jedno skupno načelo. Zato so se druga skupno ogrožena načela združila pod geslom zatajevanje z namenom, do se odvrne njim vsem preteča nevarnost. Koaliciji je geslo zatajevanje in to je čednost, ki se ne doseže tako lahko, ker zahteva gospodstvo nad samim seboj in krepkost volje.“

*) Ta dopis, ki ga neizpremenjenega podajemo svojim bralcem, nam je veselo poročstvo, da so tudi mej Poljaki odločni krščanski možje, ki delajo na to, da se vse javno življenje postavi na verski temelj. Op. ur.

Tedaj trdi minister za bogočastje, da se je radikalizem vrnil 1) v poljano verskega življenja, 2) da se je verski radikalizem združil z narodnim, političnim, socialnim i. t. d. radikalizmom in je postal družbi nevaren, 3) da so se druga ogrožena načela združila proti njim pod geslom zatajevanja.

Minister Madejski nam je odkril važno skrivnost. Grof Hohenwart ni spomnil v svojih govorih nikdar verskega radikalizma, da bi iz svojega kluba ne odpodil še tistih Slovanov, ki so pri njem ostali, in članov bivšega Lichtensteinovega kluba; Plener ni črnil o verskem radikalizmu, da bi privabil k sebi konservativce s frazo: „Mi se moramo drug drugemu navaditi“ t. j. počasi naj se zatre razloček mej liberalci in konservativci. G. poslanec Klu n je izrazil željo, naj bi vlada podpirala cerkev z vsemi silami, ker le cerkev more rešiti človeštvo brezbožnega socializma; minister prosvete pa trdi, da se je koalicija zato združila, da bi se bojevala proti verskemu radikalizmu!

Kedaj in kje in kako pa se je pokazal v javnem življenju ta verski radikalizem? Konkordat, ki ga je sklenila Avstrija z Rimom je oslabil jozefinska načela. Ko se Čehi niso vdeleževali sej v drž. zboru 1868—1875, tedaj se je posrečilo liberalcem uničiti konkordat in urediti šolske in cerkvene zakone v liberalnem duhu. Taaffe je l. 1879 vrgel liberalce in je imel urejeno koalicijo, ki je bila v toliki večini, da se je lahko vsprejel vsak zakon. Toda že l. 1888 je bila koalicija na desnici tako oslABLJENA, da so ji zvonili k pogrebu. Zakaj, nam kaže govor bivšega ministra Zaleskega. On je dejal: „Vsaka stranka na desnici je imela zahteve, katerih uresničenje je bilo v tistih razmerah jako težavno, ako ne naravnost nemožno. Vlada ni mogla podpirati teh zahtev in sozavezniki tudi niso bili z njimi zadovoljni.“

Poglejmo, kakšne stvari so zahtevali Taaffejevi klubi. Poljsko kolo je zahtevalo vravnavo rek v Galiciji. To ni nič tako silovitega, zakaj država mora to storiti, ako hoče pobirati davke. Čehi so zahtevali državno pravo, toda ne prehudo, saj so leta 1890 skušali se pogoditi z Nemci. Toda Gavč jih je razdražil, ker jim je zaprl nekaj gimnazij in še marsikaj drugega zanje škodljivega ukrenil. Slovenci so bili jako skromni v svojih zahtevah; nekaj slovenskih ljudskih šol in slovenske paralelke na gimnazijah, ki jih z večine obiskavajo Slovenci, pa bi bili zadovoljni. Samo Katoliški centrum Lichtensteinov je imel zahteve, katerih vlada Taaffejeva „ni mogla podpirati“, ker jih ni hotela. In to je prav za prav tisti verski radikalizem, o katerem je omenjal Madejski.

Vprašanje ostaja, je-li je grof Taaffe dobro zadel, da nikogar ni zadovoljil in da je liberalcem pripravil pot do vlade? Tu je prava njegova krivda, da ni imel politične razsodnosti, ali pa da je bil preveč Nemec in liberalnih načel, da ni hotel niti Slovanom, niti cerkvi ustopiti. Zato je moral pasti, ker se ni brigal za privržence, ki so ga verno podpirali.

Taaffe je stvoril konservativni kabinet v nasprotstvu z liberalnim. Logično bi bil moral postaviti konservativna načela proti liberalnim. Mej tem je pa celih 14 let deloval na to, da bi ohranil, kar so liberalci ustanovili in vsprejeli.

Nobene spremembe liberalnih zakonov ni dopustil tako da se zdi, kakor bi bil hotel po malem se zblížati z levico in z njo stopiti v zvezo. O njem

LISTEK

Polidor pl. Montagnana.

(Životopisna črtica.)

(Konec.)

Dne 20. oktobra 1582 pisal je nadvojvoda Karol iz Gradca „an den Ersamen geistlichen Andächtigen Vnsern getreuen lieben Polidoro de Montagnana Brobsten zu Ruedolffswerdt, Patriarchischen Commissari in Steyer vnnnd Crain, Erzbriester in Santhall, Pfarrer zu Tüffer und Gurkhfeldt, Vnsern Rath“ ter ga pooblastil, naj z Zigo Gaisruekh-om, zastavničem graščine Slovenjgradec preišče in razsodi prepri, katerega Jurij Leitgeb, cerkveni ključar pri sv. Ivanu v slovenjegraški dolini, ima s tamošnjimi farani.¹⁾

V prihodnjem letu (1583) dne 26. oktobra je Polidor dobil almucijo.²⁾ To častno odlikovanje je nekatere zavidljivce hudo speklo, zato so ga pri nadvojvodi Karolu tožili različnih pregreh. Pa preiskava, katero je isti nadvojvoda z odlokom z dne 7. marca 1584 zoper njega vpeljal,³⁾ dokazala je njegovo nedolžnost.

Okoli l. 1587 je kot naddijakon blagoslovil in

vložil temeljni kamen za cerkev D. Marije v Brezju v hočki župniji.⁴⁾

Ker je l. 1576 velik požar uničil cerkev in prostijo v Novem Mestu, sklenil je prošt Polidor l. 1591 s kanoniki posebno pogodbo. Prepustili so mu namreč v popravo cerkve in zgradbo pogorelega pohištva svoje dohodke in tako mu je bilo mogoče, porušeno cerkev z nova sezidati.⁵⁾

L. 1593 je spremljal novega oglejskega patrijarha Frančiška Barbaro pri vizitaciji na Kranjskem, ki je l. 1594 tudi v Novo Mesto prišel ter dne 22. aprila t. l. Polidorja v njegovih službah, zlasti pa kot naddijakona potrdil.⁶⁾ Toda vsled starosti je Polidor postal nesposoben za imenitno službo naddijakona. Da bi mu delo nekoliko olajšali, bil je dne 24. sept. 1596 kranjski naddijakonat odpravljen, a v savinjski dolini ostal je še naddijakon blizu do smrti.⁷⁾

L. 1596 je nameraval odstopiti krško faro svojemu vnuku Polidorju pl. Montagnana mlajšemu, a ker to nekaterim ni ugajalo, vzel ga je za kanonika v Novo Mesto.⁸⁾

Dne 12. maja 1599 mu je nadvojvoda Ferdinand iz Gradca pisal, da Krištof Škofič, župnik na Planini namerava beneficijo sv. Katarine in naše ljube Gospe v Rogatecu, katerih prvega Polidor po-

veda, izročiti za revne dijake jezuitom v Ljubljani, zato naj naznani svoje mnenje. Brez dvoma je v to privolil, saj je bil že poprej v tisti namen dva celjska beneficija, sv. Antona in sv. Andraša rešil in jezuitom v Ljubljani daroval.⁹⁾

L. 1600 ga je v Novem mestu obiskal sloveči ljubljanski škof Tomaž Hren, ko je z deželnim glavarjem Jurijem Lenkovičem zaradi protireformacije tje prišel.¹⁰⁾

Dne 17. junija 1600 ga je Herbard Turjaški prosil, naj potrdi Jurija Züssin-a, ki je bil za župnika v Toplicah pri Novem Mestu prezentiran.¹¹⁾

Kakor prejšnja, omenili so mu tudi zadnja leta njegovega življenja nekateri zavidljivci, zlasti njegov naslednik v Krškem, Marko Khun. Ta je takoj po nastopu župnije pisal dne 23. junija 1601 v Videm, da je skoraj 40 let bil v krški fari za župnika človek, ki je gojil luteranstvo. Oskrboval je faro po vikarijih, ki so mu odštevali na leto po 200 tolarjev za penzijo. Ko je on faro od nadvojvode dobil ter jo 24. maja t. l. nastopil, našel jo je zelo zapuščeno. Ker je ondi še mnogo krivovercev, prosi dovoljenja, da bi smel odvezovati od krivoverstva.¹²⁾

Taka in enaka natančevanja so v borbi za resnico in pravico osivelega Polidorja zelo bolela, a daljnih bridkostij rešila ga je smrt. Umrl je dne 2. oktobra 1604, zapustivši s svojo oporoko z dne

¹⁾ J. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 132.

²⁾ J. Vrhovec, Zgodovina Novega Mesta, 221. Almucija (Almucia Feraturae) je bila krznena vrhnja halja, katera se je v znak posebne časti delila zaslužnim cerkvenim dostojanstvenikom.

³⁾ Izvestja, II., 77.

⁴⁾ J. Orožen, Das Bisthum u. die Diözese Lavant, I., 295.

⁵⁾ Vrhovec, Zgodovina Novega Mesta, 210.

⁶⁾ Izvestja, II., 77. in 78.

⁷⁾ Izvestja, II., 77 in 78.

⁸⁾ Izvestja, II., 77. in 78.

⁹⁾ J. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 130 in 131.

¹⁰⁾ I. Vrhovec, Zgodovina Novega Mesta, 221.

¹¹⁾ J. Orožen, Das Dekanat Tüffer, 131.

¹²⁾ Izvestje, II., 62.

veljal dovtip Hist. pol. Blätter: „Alles, was besteht auf der Erde — Ist werth, dass es erhalten werde.“ — Zato so izgubljali vanj zaupanje konservativni poslanci. Najbolj jih je zbadlo, ko je l. 1885 pri volitvah razposlal Taaffe vladnim organom okolnik, naj ne podpirajo pregorko kandidatov konservativnih. Zato število konservativcev ni narastlo, dasi je imela vlada volitve v rokah.

L. 1888 so predlagali katoličani v zbornici versko šolo. In to je tisti verski radikalizem, o katerem je govoril Madejski; to je tista zahteva, katere vlada ni mogla izpolniti, kot je trdil Zaleski.

Knez Lichtenstein je hotel podati svoj predlog začetkom l. 1888. Toda Taaffe ga je prosil, naj počaka do jeseni. Listopada l. 1888 je imel biti katoliški shod, toda Taaffe je prosil, naj se odloži. Katoličani so ustopali, da bi ne delali sitnostij vladi. Tisti verski radikalizem je bil tedaj jako uljuden. O tem je vedel Taaffe in zato niti odgovarjal ni na interpelacijo glede Vereščaginovih slik. Na škofovsko izjavo o verski šoli, Gavč, ni prav ničesar odgovoril. Predlog Lichtensteinov je razburil liberalcem kri, toda oni so si bili v zvesti, da zmagajo, dokler je bil naučni minister Gavč, so lahko mirno spavali. —

Verski radikalizem tedaj ni pokopal prejšnjega kabineta, marveč Taaffe sam, kateri ni hotel izpolniti nikakih želja svojih prijateljev. Sicer pa verska šola ni tako strašna, da bi je ne mogla dovoliti vlada, kakor pravi Zaleski, saj celo protestantska vlada na Pruskem načelno priznava katoličanom versko šolo in sicer poleg ljudskih šol tudi gimnazije.

Taaffejev kabinet je vedno koketoval z liberalci, vedno jim je ustopal zato, ker so bili Nemci in po lastni krivdi je šel vedno nizdol. Zadnja operacija volilne preosnove se mu tudi ni posrečila. Padel je in — nobeden ne žaluje za njim.

Poglejmo nazaj, da pridemo naprej!

(Konec.)

Vedite g. S—c, da duhovnik je le služabnik božji, ki čuva vse, kar mu je Bog izročil v oskrbovanje, kateremu ni treba robovati nikoli, ker Bog studi vsako robstvo. Duhovnik je v okviru božjih zapovedij najsvobodnejši človek. To celo Stritar priznava, ko poje: „Duhovski stan prelep je stan, — Kaj hočeš lepšega na sveti? — Vse posvetne skrbi na stran, — Za narod z narodom živeti!“ Vam pa menda uprav zaradi tega ni všeč, da ga tako grдите in prezirate. Zdi se, da vam celo koroški Einspielerji niso po godu, ker naštevši nekatere svetne narodnjake štajerske, dostavljate: „Dobrotljiva osoda daj še takih na Koroškem!“ Bog jih daj, a le mož Einspielerjevega duha in kova!

Kako eksaltirano se glasi: „Mi iz srednjega stanu smo prišli v familije in nas dekleta niso

5. maja 1604 kapiteljnu v Novem Mestu svojo knjižnico v Celju, vso svojo posodo in vse perilo.¹³⁾

Dve lastni hiši v Laškem je že pred svojo smrtjo prodal.

Njegovo troplo počiva najbrž v Novem Mestu, dasi je prva leta gojil željo biti pokopan v Laškem. Tam si je že za svojega življenja dal nagrobnik napraviti. V kapeli sv. Antona tik altolja na levi strani je vzdana plošča z napisom:

„Rev. Exim. et nobil. vir D. Polydorus de Montagnana, S. Sedis Aplae ac cap. Proton. et Com. Palat. piissime mor. Rom. Imp. D. Ferdin. I. et Sereniss. Prin. D. Carol. Arch. Austri. a Sacr. Censil. cop. nec non Ampl. Patria. Per Styr. et Carniol. supr. Geners. Com. et Archid. Pastor Ecclesiar. Tyber et Gurgfeld hic in Dno. Salvatore immutat. expectat, qui obiit in Chro Die — Mense — An. D. M. D.“¹⁴⁾

Polidor pl. Montagnana je po vsem tem, kar smo v tej črtici o njem objavili, bil mož trdne volje, čistega in jeklenega značaja in zelo veljaven. Posamna sumničenja, ki so v takratni strasno razburjeni dobi, polni osebnega natolečevanja in obrekočevanja, kakor druge, tudi njega zadela, mu niso mogla pomanjšati ali celo uničiti časti in slave; — njegovo ime ostane vedno slavno v domovini.

Pri Sv. Marku niže Ptuja.

Matej Slekovec,
župnik.

¹³⁾ I. Vrhovec, Zgodovina Novega Mesta, 221.

¹⁴⁾ I. Orožen, Das Dekant Tüffer, 46.

mrzela, mi smo smeli ljubiti. In vi, ali veste, kaj je familija, kaj je človek s familijo?“ — G. S—c! Ako kdo vé, kaj je familija, kaj in kakošno je familijarno življenje, vé gotovo duhovnik, ker njemu kot namestniku božjemu so znane vse skrivnosti človeškega srca. On mora učiti in soditi v tej važni zadevi dan na dan ljudi vsake vrste, vsakega stanu. Vidi se vam, da so vam pojmi o duhovskem poslovanju in delokrogu — španjske vasi! Tudi o tem govori Stritar: „Duhovni mož, naroda sin! — Skrb za-nj je tebi izročena; — Težav njegovih, bolečin — Neznana tebi ni nobena!“

Odgovarjati nimamo več kaj! Na kratko posnamemo še razvoj te naše borbe. — Izzvali ste nas vi, ko ste nakopičili sklad oprhlih čifutskih fraz pred naš prag, hoteč razdvojiti domače duhovenstvo. Mi smo te smeti hitro pometli, odgovorivši vam točno na vse bistvene točke vašega panegirika. Odzvali ste se nam i vi čez precej časa, a kako? Izrazili ste svoje začudenje in nevoljo, da se vam upa kdo odgovarjati, ter meni nič tebi nič vso isto nesnago zvozili nazaj in še marsikaj novega, vas vrednega pridejali. Odgovarjali ste, a odgovorili nič! Skrili ste se za hrbet svoje familije, svojega sinčka, za srednji stan in sploh za posvetnjaštvo. Ali je to možato, da druge za-se pošiljate na bojišče? Ako ste mož, glejmo si iz oči v oči! Pismo prve svoje članke niti mislili nismo na vašo hišo, na vašo familijo. Pisali smo vam kot „izkušenemu“ politiku, kot naprednemu narodnjaku, kot korifeji, ki ima, ali vsaj hoče imeti, v liberalnem taboru važno, odločilno besedo. Pobijali smo nazore in trditve, katere ste tam oblastno razvili, ker hočemo, da zmaga resnica in pravica, čeprav koga v oči bode!

Predno zvršimo ta spis, moramo še konstatovati vaše nepošteno zavijanje citatov iz „Slovenca“. Kje smo pisali, da „svojih otrok ne vzgajate v pravi veri“, „da niste vredni, da se v vašo družva zahaja“, „da srednji stan nima nič dobrega v sebi, ki doslej ni še ničesar storil za narodno probujenje in napredovanje; ničesar še ni storil, kar bi se moglo imenovati kulturno delo. Vse, kar so doslej v narodnem oziru storili posvetnjaki, meščani, ni piškavega oreha vredno.“

Vse, kar smo v tem oziru zapisali, meri le na vas, kot politika, ki s svojimi nepremišljenimi frazami svoji lastni stranki slabo spričevalo dajete, ki trdite o njej take reči, da vam noben razsoden človek ne more verovati. Dokazati smo vam s tem hoteli, da niste sposobni za politika. — Kje smo mi zapisali „posvetno blato“? Rabili smo ta izraz v pomenu „renegatsko blato“. Torej se po vaših mislih pojma „posvetnjaštvo“ in „renegatstvo“ krijeta?! Ta je pa res od sile pretrda! Glejte, kake se znebite! Vam nasproti moramo naposled še „zamrzenemu posvetnjaštvu“ čast reševati! Zato vas prosimo, ako bote še kdaj kaj citirali iz naših član- kov, citirajte doslovno in pošteno, ne pa tako perfidno, kakor doslej.

Gospod S—c konča svojo filipiko proti nam z besedami: „Je že tako, toda žalibog, da je do tega prišlo; in taki ljudje, ki sami ne znajo dobrega čevlja napraviti, hočejo druge učiti politike in praktičnega življenja!“ — Zdaj pa mirna Bosna; odgovarjal v tej pravdi ne bom več, — poslati mi morate spretnejšega nasprotnika; grem raje na kmetijo v Gradiše teleta in žrebeta gledat, kakor ruvati se s takimi mladiči!

Mi le dostavljamo temu sklepu: „Finis coronat opus.“ Recite, kar hočete, a slabo spričevalo je vsakako, da vas „mladiči“ vženo s političnega polja — pred teleta in žrebeta! Želite si spretnejšega nasprotnika? Ko dosedanjemu pošteno odgovorite in ga pobijete, pošljemo vam družega, katerega si bote lahko sami izvolili. Za sedaj vam je pa še ta preveč!

Priznamo radi, da čevljev res ne znamo delati; a si tudi čevljarskih pravic ne prilastujemo. Vi pa, kakor se kaže, znate čevlje vsaj zakrpati, ko nas v tem kritikujete; a vtikate se tudi po nepotrebnem v politiko, katera vam pa le preglavico dela. Zato vam damo dobrohoten nasvêt: „Le čevlje naj sodi kopitar!“ In mi bomo radi nosili k vam čevlje zakrpat, ako jih ne bote tako skazili, kakor svoje politične članke.

Pogodimo se torej prijateljski! Vi, g. S—c, pustite nam naše studije, katerih smo bojda po-

trebni; mi pa prepuščamo vam z veseljem — vašo teleta in žrebeta!... In: mirna Bosna!

Ako bote vkljub odpovedi vsejedno kaj odgovorili, vedite:

„Wir bitten: kein Komödienwitz
Denn da hilft kein Colophoniumblitz!
Auf Pössen lässt sich Niemand ein,
Die Antwort muss stichhaltig sein!“

Iz Rima, 17. marca.

Se sedaj ni policija zasačila zlobneža, ki je dne 8. t. m. vrgel bombo pred parlamentno palačo. Zaprl so nekega prodajalca prižigalic, ki trdi, da sta mu dva neznanca potisnila v roke lesen zabojček ter hitro zbežala. Ko je začutil dim, vrzel je stvar na tla, kjer se je razletela. Poročal sem po tukajšnjih listih, da je bila bomba osveta, ker zbornica ni glasovala za loterijo v korist razstave, ki naj bi se odprla prihodnje leto. Ali verjetno je, da so anarhisti izvršili to zločinstvo, ker je zbornica privolila kazensko preiskavo proti poslancu De Felice-ju, ki je prebivalstvo sicilijansko hujskal k vstaji. Bodi vzrok ta ali oni, gotovo je, da je hudodelec skušal posnemati Francoza Vaillanta, ki je vrzel bombo med poslance v zbornici. Nov dokaz, da se anarhizem ne zatré z ječo in navadnimi frazami, s katerimi liberalizem „obsoja“ taka hudodelstva, temveč da je treba to zlo zatreti in zadušiti v kali, izruvati s korenino. A kratkovidneži ne poznajo ni o- čeje poznati pravega vira vedno rastočega brezboštva, bogotajstva, splošne posurovelosti. Ta vir so liberalni nauki o državi brez Boga, ki so podlaga moderni omiki v šolah in v politiki. Človek, ki ne pozna Boga, ne veruje v večno kazen, tudi ne pozna svetne oblasti in rabi vsa sredstva, da jo odstrani. In če višji krogi ne poznajo mej božjega in npravnega zakona, če ti krogi ne ločijo med mojim in tvojim, ni li naravno, da nižji slojevi ljudstva zgubljajo vero v Boga in zaupanje do onih, ki mu odločujejo „osodo življenja!“ Anarhizem je izrodek, naravna posledica liberalnih nauk ter je postal kužna bolezen sedanjega časa, ki se širi od mesta do mesta, od dežele do dežele, ker topovi ne uničijo idej.

V političnih krogih ostro grajajo počasno delovanje v odsekih parlamenta ter očitajo Crispiju, da z namenom zavlačuje važne predloge, ker hoče s tem dokazati nesposobnost zbornice v sedanji sestavi ter jo razpustiti ali pa poslati poslance čez novo leto domov. Vidno je, da se Crispi peča z mislijo diktature. Toda kot diktator utegne imeti nesrečo, četudi ga njegovi listi proslavljajo kot odrešenika mlade Itali e.

Zanimiv je rimski dopis, ki ga je objavil neki francoski list in ga sedaj objavljajo mnogi časniki. Glasi se: „Italijanska kraljica Margareta je že dva ali tri mesece v velikem strahu. Vedno jo muči misel, da bode v kratkem revolucija pregnala savojsko dinastijo ter celo končala kraljevo rodovino. Vzrok temu se jej zdi, ker pojema udanost do kralja in se maščuje krivica in sila proti sv. stolu.“ Skozi Porto Pio (koder so sovražne čete l. 1870. vdrle v Rim) prihaja vse zlo,“ tako večkrat toži kraljica. Vsled tega se kraljica mnogo trudi, da bi spravila kraljevsko hišo z Vatikanom, kralja s papežem. Za svojo osebo bi rada Rim prepustila papežu; ker pa je to nemogoče, želi si sprave. Crispi prigovarja kralju, naj stvari naredi konec, toda kraljica se ne da potolažiti. Ker njo samo izmed kraljevske družine občinstvo v obče čista in spoštuje, ne vesta si kralj in Crispi pomagati. Odkar so nedavno kraljico na izprehodu delavci razžalili, je še nemirnejša ter vedno prigovarja kralju, naj odvrne nesrečo s tem, da se spravi s papežem.“ — Tako rimski dopisnik. Koliko je na tem resnice, ne vem, a gotovo pa je, da je pokojna nemška cesarica Avgusta pravila nekemu članu gospodske zbornice, da jo prosi italijanska kraljica, naj bi nemški cesar posredoval med papežem in italijanskim kraljem. Tudi je gotovo, da kralj želi sprave, kajti potem bi katoliki stopili v javnost in rešili prestol. Brez take sprave z Vatikanom se italijanska monarhija ne bode obdržala.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. marca.

Ulični napisi. Zastran uličnih napisov začenjajo se nove pravde v Pragi. Nemški odvetnik dr. Waldert je za nekega nemškega hišnega posestnika vložil tožbo proti mestni občini zaradi motenja posesti, ker se je nabila na njegovo poslopje

tabla s češkim uličnim napisom. Baron Aehrenthal se je obrnil do mestnega sveta, da naj odpravi češki napis z njegove palače. Mestni svet je izročil zastopstvo občine v tej stvari mladočeskemu odvetniku Črnohorskomu. Ne vé se še, kako stvar izteče. Vsekako pa bi bilo čudno, ako obvelja načelo praških Nemcev. Stvar se ne tiče le čeških napisov, ampak napisov sploh. Potem bi lahko vsak hišni posestnik prepovedal, da se ne sme nabiti ulični napis na hišo njegovo in tako bi napisi marsikje nemogoči postali, če bi morda hišni posestniki tudi le iz nagajivosti nasprotovali občini.

Kossuthova knjižnica. Poslednja seja ogerskega državnega zbora je bila jako burna. Jednokrat je že v tem zasedanju neki nemažarski poslanec očital Mažarjem, da pri vsej svoji prevzetnosti Ludovika Kossutha pusté v največji bedi živeti. Ta ogerski revolucionar je bil zadnji čas prisiljen, prodati celo svojo knjižnico. Obrnil se je bil do poslanca Hermanna, da naj gleda, da Ogri kupijo njegovo knjižnico za narodni muzej. Hermann in Eötvös sta res nabrala precejšnjo svoto pri raznih strankah za nakup te knjižnice in priredil se je potem poseben banket, da se je proslavljala srečna rešitev te stvari. K temu banketu je prišlo mnogo članov obeh kossuthovskih frakcij in se je mnogo govorilo. Časopisi so pa kmalu na to objavili seznam darovateljev in v njem sta omenjena le dva darovatelja Polonyijeve stranke. To je pa bilo preveč poniževalno za poslednjo stranko in je zahtevala v državnem zboru, da se v ustanovnem pismu omeni, da nabira ni bila javna in zato je mnogi Kossuthovi spoštovateli za njo niso vedeli. Sklenilo se pa v zboru o tem ni nič, dasi se je mnogo govorilo. Pred sklepanjem je večina poslancev odšla iz zbornice, ker ni kazalo o tej stvari razpravljati, ko je Kossuth umiral.

Bolgarske šole v Makedoniji. Veliki vezir je predložil sultanu obširno spomenico o bolgarskih šolah v Makedoniji. Sultan se je pa bajé izrekel, da naj se odpró vse šole, katere so se bile zatvorile. Turška vlada pogaja se sedaj z bolgarskim eksarhom in je upati, da se v kratkem doseže ugoden vspeh.

Rusija in Nemčija. Bismarckovo hamburško glasilo odgovarjaóč nekemu drugemu nemškemu listu pojasnjuje, da ni resnica, da bi na berlinskem kongresu bila Nemčija kaj nasprotovala Rusiji. Rusi so se bili o vsem poprej dogovorili z Angleži. Nemčija je pridobila le Avstrijo, da se je kongresa udeležila. Bismarck je v Berlinu podpiral vse ruske zahteve. Da je pa Rusija odstopila od sanšefanske mirovne pogodbe, temu je le to krivo, ker je bila po vojski tako oslabiljena, da je sama spoznala, da jej ne kaže se spuščati v vojsko z Anglijo in morda tudi še z Avstrijo. Nemčija pa seveda ni mogla za Rusijo več zahtevati, nego so zahtevali ruski pooblaščenca sami.

Ministerska kriza v Belgiji. Ministerstvo Beernaertovo je v Belgiji dalo svojo ostavko, ker je v načelu se večina zbornice izrekla proti proporcionalnemu sistemu. Misli se, da bode kralj sedanjemu ministru notranjih stvari, Burletu, naročil, da naj sestavi novo ministerstvo in takoj predloži zbornici nov volilni red. Omeniti je pa, da je celó upanje, da naposled zbornica še odobri proporcionalni volilni sistem, ker je mnogo liberalcev glasovalo le zaradi tega proti takemu volilnemu redu, da vrže sedanjo vlado.

Brazilijska. Dvema portugalskima ladjama, na kateri so ubežali vodje brazilijanske vstaje, dobila sta dovoljenje, da odplujejo iz riodejaneirskega zaliva, s pogojem, da ostanejo beguni na ladjah, dokler se ne dogovorita brazilijanska in portugalska vlada, kaj je z njimi storiti. Po našem mnenju sedaj vodjam vstaje ne preti nobena nevarnost več, da so le iz zaliva. Portugaleci jih gotovo ne bodo izročili in tudi brazilijanska vlada tega ne bode z vso odločnostjo zahtevala, ker sicer bi ladjama izhoda iz zaliva ne bi bila dovolila. Brazilijanska vlada bode zadovoljna, da se le Gama in tovariši ne izkrcajo kje v Braziliji in ne poskusijo organizovati nove vstaje, kar bi bilo povse mogoče, ker častniki na vladnih ladjah niso povsem zanesljivi. Govori se, da so ob zadnjih bojih nekateri skušali na ladjah pokvariti stroje, da bi ne mogli bojovati se z nasprotniki. Le mornarji sami so preprečili njih namene.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. marca.

(Oficij Velikega tedna) izvajajo v stolnici gg. bogoslovci pod vodstvom č. gosp. P. Hugolina tudi letos s posebno natančnostjo. Opazili smo do 50 psalstov, kojih glasovi se mogočno razlegajo po cerkvi, kader menjevaje jednoglasno pojejo psalme. Jako lepo prednašali so včeraj lamentacije. Prvo in tretjo v harmonizovanem koralu, drugo pa v jednoglasni koralni melodiji. Tudi responsorije za lamentacijami odpeli so letos četeroglasno. „Miserere“ bil je včeraj od g. A. Foersterja. Antifone in intonacije psalmov izvajajo se strogo po Pustetovi novi izdaji velikotedenskega oficija. — Pobožnega ljudstva se je že včeraj — osobito proti koncu oficija — obilo zbralo v stolnici. Danes jih bode seveda še mnogo več. Mogočni glasi pretresljivega pravega cerkvenega petja vsakomur mogočno na srce in dušo vplivajo.

(Častnim kanonikom) je imenovan preč. gosp. Janez Wolf, župnik pri Sv. Ignaciju v Gorici. To imenovanje je napravilo veselje č. duhovščini, ki g. župnika posebno ceni. Ravno tako je zaslužen odlikovanje preč. g. Antona Zernitz-a dekana v Krminu z isto častjo.

(Starčki) katerim so milostljivi prevzvišeni knezoškof ljubljanski včeraj noge umivali, so bili po starosti: Jančar Gašpar iz Javorja 88 let, Pečnik Anton iz Ribnice 84 leta, Tonija Janez iz Iga 83 let, Verhovec Matevž iz Dobrove 80 let, Velkavrh Matevž iz Horjula 77 let, Škerlj France iz Ljubljane 72 let, Karfol Valentin iz Viča 71 let, Kopač Janez iz Preske 71 let, Merzlikar Gregor iz Polhovogradca 71 let, Urbinc Jurij iz Lipoglava 70 let, Slabič Matevž iz Doba 69 let, Snoj Stanislaj iz Ljubljane 63 let. Skupaj so bili stari: 899 let.

(Imenovanje.) O. k. okrajni komisar v Radovljici, Franc Zbašnik imenovan je deželaim tajnikom pri deželnem odboru kranjskem; konceptni praktikant Otokar Cernstein prideljen je na njegovo mesto imenovanemu okrajnemu glavarstvu.

(Slovensko gledališče.) V ponedeljek, dne 26. t. m. predstavlja se „Prodana nevesta“, v sredo 28. t. m. „Stari ženin“ kot benefica tenorista Beneša in dne 31. t. m. zopet „Prodana nevesta“.

(Velikodušen dar.) Iz Gorice: Blagorodni gosp. Matija Jonko, veleposestnik v Boveu, je podaril „Slovenskemu Alojzijevešču“ v Gorici 200 kron in pristopil h društvu kot ustanovnik. Bog povrni blagemu dobrotniku in rodoljubu tisočkrat! Kdor sprejme enega teh malih, Jezusa sprejme.

(„Ja, Bauer, das ist etwas anderes.“) Velik krik je, ker je okrajni šolski svet imenoval č. gosp. dekana J. Skuhalo krajnim šolskim nadzornikom ljubtomerske nemške šole. Zaradi tega je bilo veliko vpitje v nemško - narodnih in nemško - liberalnih listov. Okr. šolski svet v Mariboru je pa za nadzor slovenskih šol imenoval skoro samo nemške kr. šolske nadzornike. Nad tem se pa nikdo ne izpodtika.

(Požar) navstal je danes dopoldne okoli 10 ure v podstrešju trgovca in izdelovalca žganja Lorenca Zdešarja na Glincah pri Ljubljani. Gasili sta pričetkom požara gasilni društvi z Viča in tobačne tovarne, ker pa nista mogli udušiti ognja, odrinilo je ljubljansko gasilno društvo z parno brizgalnico na Glince, da omeji pretečo nevarnost razširjenja požara.

(Nova krasna svečnika.) Stolna cerkev v Mariboru je dobila nova jako lepa sanktus-svečnika, ker sedanja se nista vjemala s slogom cerkve. Nova svečnika, ki se ob vstajenju Veliko soboto postavita na vsako stran oltarja, sta narejena v čisti gotiki. Bogato sta pozlačena. Na enem so trije arhangeli Mihael, Gabrijel in Rafael, na drugem pa simboli angeljskih korov: kneževine, gospodske in vlasti. Dolenji del svečnikov krasi jako lepo izdelan knezoškofski grb. Stojali sta pri vsakem trije labudje. Svečnika sta delo gg. Katha in Zorattija v Mariboru in staneja 365 gld.

(Postrežljiv poštar.) Naš dopisnik nam piše gledé na popravek, objavljen pod tem naslovom v našem listu, nastopno: Ostanem pri tem, kar sem pričel v št. 54. „Sovenčevi“. Nisem pa objavil omenjenih nedostatkov, da bi komu škodoval, ampak da se v prihodnje redno postreže. Z Vašim popravkom v št. 57. ni se nič dokazalo, kar je pa meni mogoče, upam pa, da ne bo treba.

(„Il Popolo“) bode naslov novemu italijanskemu dn-vniku, ki prične izhajati v Trstu s 1. aprilom t. l. v italijanskem jeziku. Ustanovi ga konserativna stranka, da tako prepreči vsaj nekoliko moralno

propad, v katero pogrezajo čitatelji liberalnih italijanskih časopisov, posebno pa tržaškega „Il Piccolo“, ki se je že tako vgnjezdil, da je ni hiše v Trstu, v kateri se ne čita. Izdajatelji obljubljajo, vrejevati list v katoliškem duhu za resnico in pravico (di spirito cattolico e franco per la verità e per la giustizia.) Takšen list je bil že zdavna potreben v Trstu, zaradi tega se ga veselimo v imenu naše katoliške stvari ter upamo, da bode kot tak pravičen tudi nam Slovencem!

(Nevarno boleha) č. g. Janez Makarovič, kapelan pri sv. Roku v Gorici. Znanec in prijateljem se priporoča v molitev.

(Tiskovne pravde.) S Koroškega: Naša častna ultranemška gospóda je začela med sabo prati umazano svoje perilo, in tega se ji je nakopičilo dosti. Zadužič obsojeni vrednik Ottitsch v Beljaku je tožil radi žaljenja časti J. Golda in dr. Aichelberga v Beljaku, vrednik Graf pa dr. N. Gassnerja in Mayerhoferja. Pravde se vrše te dni.

(Odlikovanje.) Vojaški živinozdravnik g. Ferdo Mlakar dragonskega polka knez Windisch-Grätz št. 4. bil je odlikovan s zlatim zaslužnim križcem.

(Tat na ljubljanskem pokopališču.) Policija prijela je včeraj dopoldne okoli 9. ure Matevža Razpergarja, pobalina kakih 18 let, ker je zmikal denar iz nabiralnice pri velikem križu na tukajšnjem pokopališču. Že dalj časa opazovan je bil omenjeni tatič pri „sprehajanju“ okoli velikega križa; a ko sta se pri predznanjem pobiranju iz nabiralnice dobila le dva krajcarja, vzbudil je še večjo pozornost nase, dokler mu ni bilo včeraj ustavljeno „rokodelstvo“. Razperger bil je popreje pomorščak, a je po preteku štirih mesecev utekel ter se „posvetil“ sedanjemu lažjemu poklicu. Sedaj ima priliko premišljevat v ječi nevarnosti svojega tatinstva. — Sploh opozarjamo policijo, naj vendar enkrat izzene z pokopališča one nadležne berače in beračice, ki posedajo po grobeh, nadlegujejo mimo idóče ter niso pokopališču samemu ne v korist, ne v kras.

(Povišanje.) Cesar je imenoval polkovnika pehotnega kranjsko - primorskega polka baron Waldstätten št. 97. — g. Rajmunda Gerbo, poveljnikom temu polku; — prejšnji poveljnik in polkovnik g. Ig. Riegg postal je velitelj 96. pehotne brigade.

(Druga številka cerkvenega lista) za lavantinsko škofijo za leto 1894 je ravnokar izšla. V njem so navodila knezoškofijstva za vpeljavo „občnega pobožnega društva krščanske rodbine v čast sv. rodbini nazaretskega.“

(Umivanje nog.) Starci, katerim je mariborski mil. knezoškof umival včeraj noge, so sledeči: Franc Tarkuš, 88 let, Mat. Tanzenberger, 88 let, Simon Mlinarič, 74 let, Anton Rosenberg, 83 let, Fran Matuskovič, 83 let, Miha Rajsp, 84 let, J. Wieser, 79 let, Tomaž Völker, 89 let, Henrik Demšar, 67 l., Edvard Proy, 74 let, Jožef Hahn, 84 let, J. Žoher, 83 let.

(Prvo ljubljansko uradniško konzumno društvo) je imelo dne 11. t. m. svoj občni zbor. Zbor je otvoril s primernim govorom g. markiz L. Gozani. Lani je pristopilo 43 društvenikov. Dosedaj je vplačanih za 8881 gld. 75 kr. deležev. Izstopilo je lani 20 udov, umrli so 3. Društvo ima v svoji zalogi špecerijsko blago, premog, sukno in vino. Tajnik g. Tomažič je govoril o prometu omenjenega društva. Gospod dr. Kotnik, načelnik nadzorstva, poroča, da je pri društvu vse v redu. Gospod markiz Gozani je pojasnil, da je minolo leto društvo imelo 1016 gld. 15 kr. dobička, ki se razdeli tako-le: 530 gld. za remuneracije, 423 gld. 48 kr. za petodstotno dividendo, 62 gld. 72 kr. se pa dene v rezervni zaklad. Dohodkov je bilo 38.686 gld. 59 kr., troškov za 1880 gld. 96 kr. manj. Gledé na izvoljene člane v razne odseke je omeniti samo, da je namesto g. J. Hubada voljen g. Bregar.

(Mestni svet tržaški) je imel v torek svojo javno sejo, pri kateri se je pred vsem župan spomnil s toplimi besedami — ako so iz srca izšle — proslave 50letnega vladanja našega prestitlega cesarja ter je predložil, naj se mestno delegacijo pooblasti, da stori pravečasno kak predlog, s katerim bi se na dostojen način proslavilo to 50letnico. Ta predlog je obveljal soglasno. Za tem se je razpravljalo o dopisu c. kr. namestništva, v katerem je isto zahtevalo od magistrata, da naj ustanovi v okoličanskih šolah učiteljsko - voditeljska mesta za vsak oddelek posebej, t. j. za italijanski in slovenski. Da ta predlog ni ugajal mestnim očetom, je umevno, kajti so mu ugovarjali najudložnejše, mej tem pa so

naši zagovarjali pravično stvar z vse svojo skrbnostjo, ali žalibog brezuspešno, ker lahonska liberalna večina ne pozna Slovencev v Trstu, oči so za njo inferiorno pleme.

(Nemški „Schulverein“) ima letos svoj občni zbor v Olomucu. Lansko leto je bilo za „Schulverein“ ponekod ugodnejše, ker se je baje nabralo blizu 50.000 gld. več. Vzlic koalicijskemu ministerstvu — pravi dotično poročilo — ne sme pešati delovanje „Schulverein“-ovo. Za ohranjenje nemške države ne more ni nemško ministerstvo, ni koalicijska vlada storiti prida, v to morajo delavni biti Nemci v Avstriji sami. — Zopet nov dokaz, da je nemško šolsko društvo eminentno politično društvo v ponemčenje nemške dece.

(Iz Celovca), dne 21. marca: Zadnja leta organizovali so se naši nasprotniki večkrat, da ugonobé enkrat za vselej koroške Slovence. Omenjam le velikega nemškega „parteitag-a“ in mnogih drugih takih „tag-ov“. Pa ni se jim posrečilo, i koroški Slovence še diha ter se giblje. — Nov napor storili so nasprotniki minolo nedeljo dne 18. t. m. Pri „Sandwirthu“ v Celovcu so praznovali osnovni shod novega društva „Deutscher Volksverein für Kärnten“, ki je naperjeno v prvi vrsti sevé zoper — Slovence! Tisto zborovanje je vodil deželni uradnik Obilčnik alias „Obiltschnigg“. Novo društvo se bo vnelo za Steinwendrovo politiko in pridno žrlo Slovence, — ako se bodo dali! Pokazalo se je to že na prvem shodu. Udrihali so nekoliko (prav z rokavicami) po liberalcih in njih celovškem društvu „Deutscher Verein“, dali breo socijalnim demokratom, potem pa lotili se Slovencev in tudi nemške duhovščine. Obiral nas je zlasti neki nov meteor na nemško-nacijonalnem nebu dr. Art. Lemiš iz Šent-Vida, ki je v duhovitosti svoji obžaloval, — naj navedem besede po nemški! — „das aus ‚windischen Kärnten‘ vielfach Slovenen geworden seien“. Res take bedarije še nismo doživeli in „učeni“ vročerkvni doktor si na to lahko vzame patent. Pa prav za prav tudi tega ni treba, saj mu takih — bedarij nihče ne bo ponarejal! Da se je pa ono zlodejstvo zgodilo, provzročilo je je sevé le „das Treiben einiger Hetzcapläne“. In na ta način so se „pomirovali“ duhove! — Društvu je pristopilo doslej 84 članov, za načelnika je „pro forma“ izvoljen L. Heilinger v Celovcu, prvo besedo ima dr. J. Krainz (Kranjec), v odboru so poleg teh dveh še: J. A. Kern, dr. J. Lemisch, F. Maschek, M. Obiltschnigg, R. Walter, H. Pinteritsch v Velikovecu, dr. Schmölzer, kakor je videti na prvi mah vsi čistokrvni „ur“-germani, ka-li!?

Telegrami.

Budimpešta, 22. marca. V konferenci liberalne stranke je naznanil ministerski predsednik, da bode jutri stavil predsednik zbornice poslancev take predloge, da se pije-teta do Kossutha tako izrazi, da dalje iti ne bode moč. Predsednik bode predlagal, da se v zapisniku ovekovečijo zasluge Kossuthove za pripravo zakonov 1848. leta, izreče zahvala narodova, brzojavno izreče sočutje povodom smrti Kossuthove, pošlje deputacija k pogrebu, položi venec na krsto in da državni zbor ne bode imel nobene seje, dokler se ne končajo pogrebne slavnosti. Ko bi se pa stavile daljše zahteve, da se morda zakonito inartikulujejo Kossuthove zasluge in troške pogreba plača država, se pa ne more pre-zreti, da Kossuth do zadnjega ni priznal zakonitosti sedanjim razmeram na Ogerskem in torej dotični zakon ni mogoč. Ministerski

predsednik prosi stranko, naj nikar ne pri-trdi dalje segajočim željam. Liberalna stranka je pritrdila ministerskega predsednika na-svetu.

Budimpešta, 22. marca. Današnji pred-stavi v narodnem in opernem gledišču pre-prečili so dijaki z demonstracijo.

Budimpešta, 23. marca. V zbornici poslancev je stavil predsednik zbornice znane predloge. Državni poslanec Justh predlaga, da se Kossuth pokoplje na državne stroške, ustavijo predstave narodnega in opernega gledališča, in izreče zahvala Italiji in mestu Turinu za Kossuthu skazano gostoljubje, zasluge Kossuthove pa zakonito ovekovečijo. Hermann je predlagal podoben predlog. Ap-ponyi naglašja, da zbornica se mora pri iz-ražanju pijetete tako omejevati, da sodelo-vanje drugih zakonodavnih faktorjev ne bode potrebno, predlaga, da se priredi pogreb na stroške zbornice poslancev, postavi spomenik, venec položi na krsto Kossuthovo. Wekerle je izjavil, da je dolžnost, da se neminljive za-sluge Kossuthove s čuvstvom neizbrisljive hvaležnosti ohranijo potomcem. Wekerle se izjavi za predloge predsednikove. Justhov predlog odkloni se pri glasovanju po imenih z 229 proti 93 glasovi, ravno tako tudi Hermannov predlog. Apponyijev predlog se je odklonil s 199 proti 142 glasovi in tako se, kakor se kaže, vsprejmo predsednikovi predlogi.

Budimpešta, 23. marca. Časopisi po-ročajo o včerajšnjih demonstracijah, da so pred „Orpheumom“ demonstranti, ki so ho-teli ustaviti predstavo, kamnali policijo. Pri drugih zabavnih prostorih so pobili okna, povsod pa predstave zabranili. Izgredniki pomnoženi z množico ljudstva so s silo obe-sili črne zastave na gledališča in zasebne hiše. Bilo je več pretefov mej demonstranti in policijo. Nad 20 jih je baje ranjenih. Več so jih zaprli.

Budimpešta, 23. marca. V Aleksan-derski ulici, kjer je zbornica poslancev, zbralo se je veliko ljudi, največ dijakov. Policija je zaprečila, da ljudje ne morejo dreti naprej. Bilo je že več manjših pre-tefov s policijo. Več oseb so zaprli, mej njimi dva časnikarja.

Grenoble, 22. marca. Mej pridigo raz-letela se je v vasi Jallieu pri cerkvenem vходу s smodnikom napolnjena bomba. Ljudje so v strahu bežali iz cerkve. V gneči se je poškodovalo 20 oseb, 3 hudo.

Premovana želočona tinktura lekarja Pleccolija v Ljubljani se ne more primerjati s podobnimi navadno drastično vplivajočimi preparati, kateri so, če tudi sprva kaže, da močno vplivajo, škodljivi prebavljajočim or-ganom. 584 8 10-8

Umrli so:

21. marca. Angela Dobravec, kovačeva hči, 2 leti, Stre-liške ulice 11, jetika.

22. marca. Lorenc Snoj, delavčev sin, 3½ leta, Streliške ulice 11, croup.

V bolnišnici:

21. marca. Makso Silpop, knjigovodjev sin, 4 mesece, plućnica. — Marija Handler, delavka, 62 let, oedema cerebri.

Tuji.

21. marca.

Pri **Stonu**: Grofinja Marija Kinsky iz Rosenhof-a. — Grofinja Elizabeta Kinsky iz Krasne. — Hans grof Wilczek in Mlakar, profesor, z Dunaja. — Ascher iz Waraždina. — Bett iz Trsta. — Mahorčič iz Sežane. — Globočnik iz Vel. Lašič. — Tomšič iz Kranja. — Košar, župnik, iz Dobrove

pri Javorniku. — dr. Schiffrer iz Ribnice. — Avg. Kurthaler iz Wels-a.

Pri **Matiču**: Arnoldo, Neumann, Wallovich iz Gradca. — Janig, Schmidgruber z Dunaja. — Wein iz Kraljevega Gradca. — Vecht iz Pulja. — Pišceky, Avg. pl. Stauber iz Prage. — Bežan s soprogo iz Senožed. — Križan iz Mari-bora. — Rikli iz Bleda. — Oton Fischer iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Avg. pl. Fladung iz Posto-jine. — Terbuhovič iz Bistrice. — Steinmann iz Nove Vasi.

Pri **bavarskem dvoru**: Jelenc s Koroškega. — Fajdiga iz Kamnika. — Putre iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkomet v mm	toplomera po Celziju		
22	7. u. zjut.	737.9	0.6	sl. svzh.	
	2. u. pop.	737.1	12.6	zm. vzh.	jasno
	9. u. sved.	739.5	6.6	sl. vzh.	oblačno
Srednja temperatura 6.6°, za 2.5° nad normalom					

Zahvala.

174 (1)

Za časa bolezn in povodom smrti moje nepozabne soproge

Marije

sem prejel dokaze dobrodejnega sočutja z vseh strani. V svojem imenu in v imenu sorodnikov izrekam najtoplejše zahvalo vsem, ki so si na katerikoli način prizadevali nas tolažiti. Zlasti zahvaljujem vse, ki so spre-mili predrago rajnico na poslednjem potu; društva, katera so se korporativno ali po po-slanstvih udeležila veličastnega pogreba; pri-jatelje in znance, ki so darovali mnoge krasne vence ali zato spominjali se narodnih dru-štev; moška pevška zbor. katera sta pela za slovo pred hišo, v cerkvi in na poko-pališču.

V Ljubljani, 22. dan marca 1894.

Ivan Murnik.

Palice za štanje od 5 kr. do gld. 7-50 komad.

**Piruhe
Piruhe
Piruhe
Piruhe**

s pisalno opravo,
s šivalno opravo,
s keglji,
z domino,
z roulletno igro,
s kompasom,
prazne, 163 4—3

vse iz lesa, fino poslikane priporoča

Fr. Stampfel

v Ljubljani na Kongresnem trgu (Tonhalle)
(Kočevski domač obrt).

Palice za štanje od 5 kr. do gld. 7-50 komad.

Tovarniško zalogo
šivalnih strojev

in

pristrojev

za vozarenje

ima

IVAN JAK

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Centki zastoj in franko.

Dunajska borza.

Dne 22. marolja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 20 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 05 .
Zlata renta 4%, davka prosta	119 . 50 .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 85 .
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	1021 . — .
Kreditne akcije, 160 gld.	368 . 25 .
London, 10 funtov strl.	124 . 60 .
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 88½ .
Cesarski cekini	5 . 84 .
Nemških mark 100	60 . 92½ .

Dne 22. marolja.

Ogerska zlata renta 4%	118 gld. 05 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 15 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	149 . — .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 . 75 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 . 50 .
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98 . 60 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	198 . — .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 60 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 75 .
Salmove srečke, 40 gld.	74 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 . — .
Ljubljanske srečke	23 . 25 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 . 50 .
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2947 . 50 .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	107 . 50 .
Papirnih rubeljev 100	134 . 37 .

Nakup in prodaja

vaakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjše dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.